

1892-05-10

þÿ Á ç μ ´ Á ¯ ± ‘ Á ¼ ç Ñ Ä ç Í

þÿ • Á μ Å ½ · Ä ¹ ⁰ ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8252>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Νομ. Συμβ

Παιδαγωγικά Παιδαγωγικά

Ηαπαγ Τωνιαφου

Αλμασίαν

Δικη έργα

.οδ Διπυο

.Γεφυρη

Παφοσ ✓

Λεπτόο

Χρυσοχού

Λεστορία

Καρπασια

Αμμώκωτος

Λοφναμα

Οφοι

Πευκονομο

Αμιανδα

Διαμοβυμ

Τοκωδρομιο

Κω Κυριαμίδης

Κω Αλλος Β'

Εμπαίδευση

Λεμκωσία

Γιζοκάρπασο

Α. Παλαωλογοσ

Βαρουτκιζαδ Αhmet Vassif

Πυροσ

Κια Κηλια

Ν. Ρωββοσ

Μεσα Ρεταφράμαξ)

ΒΟΥΛΗ

(Συνεδρίασις τής 13/25 Μαρτίου)

Προεδρία Αριστοτοδ

Τά αναβληθησόμενα κονδύλια 7, 8, 9, του προϋπολογισμού.

Κονδύλιον 7.

Πασχάλης. Είχον ζητήσει την αναβολήν του κονδύλιου τούτου, όπως υποβληθή ή έκθεσις τής Επιτροπής σχετικώς προς τό κονδύλιον τούτο ή έκθεσις αυτή υποβλήθη υπό του αντίμου Αρχιγραμματέως. Καίτοι δέν έχομεν καιρόν να την μελετήσωμεν, δέν επιθυμώ να σταματήσω τό κονδύλιον, θα έπιφέρω όμως παρατηρήσεις τινάς επ' αυτού.

Είχεν υποβληθή πολλάκις ότι ούτε ως προς τάς πληρωμάς, ούτε ως προς την έργασίαν, ήτις εκτελείται έκτός τής πρωτευούσης, γίνεται ή δεούσα εξέλεξις. Ο Αρχιγραμματέωσ τής Κυβερνήσεωσ είχεν αναγνωρίσει ότι πράγματι ή Κυβέρνησις ώφειλε να έπιστήσῃ μείζονα προσοχήν, ως προς την εξέλεξιν των πληρωμών. Έκ τής υποβληθείσης έκθέσεωσ, ήν πολύ όλίγον ανέγνωσα, καταλαμβάνω ότι αυτή συμφωνεί προς τά διάφορα σημεία, περί των έγινέτω λόγος εις διάφορους περιστάσεις. Έκ τής έκθέσεωσ φαίνεται ότι ή έργασια, έννεκεν έλλείψεωσ εξέλεξεως, δέν γίνεται ή δέν γίνεται ως έπρεπε. Επίσης δέ και ως προς τάς πληρωμάς δέν είμεθα τόσοσν εξησφαλισμένοι από ανθρώπουσ, οτινέσ

πληρώνονται με την ημέραν. Όφείλω να εκφράσω την λύπην μου, διότι, μεθ' όσα και αν έλέχθησαν εις προηγουμένασ συνεδριάσεις, τά πράγματα δέν έβελτιώθησαν. Έφέτωσ περισσότεροσ η άλλοτε έτυχε να ιδω έργασιασ γινομένασ έκτός τής πρωτευούσης και δύναμαι να είπω, και προσκαλώ οίονδήποτε να με διαψεύση,

Ευαγόρασ
28)10/5/1892

ἔτι ἡ ἐργασία ἡ γενομένη πρὸς τὸ μέρος τῆς Κυρηναίας ἠδύνατο νὰ γείνη μὲ τὸ ἐν τρίτον τῆς δαπάνης. Ἐστενοχωρούμην διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἠναγκάσθην νὰ κάμω παρατηρήσεις εἰς τοὺς ἐργάτας, οἵτινες μοὶ ἀπήντησαν ὅτι τοιαύτη ἦτον ἡ διαταγὴ τῶν, διὰ νὰ μὴ λείψῃ ἡ ἐργασία. Εἶπον ταῦτα ἀμέσως εἰς τινὰς τῶν ὀπαλλήλων τοῦ γραφείου τούτου, ἀγνοῶς ὅμως ἂν οὔτοι ἀνέφερον τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τμήματος.

Ὡς πρὸς τὰς γενομένας πληρωμὰς δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι ἄλλοτε ἐλέχθη ἀλλὰ θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι τὸ δαπανώμενον εἶνε χρῆμα τοῦ τόπου.

Ἔμμεσον. Ὅτε κατὰ τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἀνεβλήθη τὰ Νομοσχέδιον, ὁπεσχέθη εἰς τὸ ἐντιμον μέλος νὰ προσαγάγω τὴν κατάστασιν, ἣν μοὶ ἐζήτησε. Πλὴν, μετὰ λύπης μου λέγω, ὅτι, δὲν ἐστάθη δυνατὸν θὰ προσπαθῆσω δὲ νὰ τὴν παρουσιάσω μέχρι τῆς προσεχοῦς Δευτέρας. Τὰ ζητήματα τοῦ ἐντιμου μέλους εἶνε ζητήματα μεγάλης σπουδαιότητος. Εἶνε σπουδαιότατον νὰ γίνηται ἐξελέγεις ἐπὶ τῆς ἐργασίας ταύτης ἡ δυσκολία εἶνε νὰ διατοπωθῇ οὐδέτιον ἐξελέγσεως, τὸ ὁποῖον νὰ ἦνε ἐκανοποιητικόν. Δὲν δύναμαι ἢ νὰ διαβεβαιώσω τὸ ἐντιμον μέλος ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἶνε ὑπὸ τὴν οὐρανὸν τῆς Κυβερνήσεως.

Λεωκωσίας. Χαίρω ἀκούων ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἐντιμου μέλους τῆς Λεωκωσίας λεχθέντα εἶνε ὑπὸ τὴν οὐρανὸν τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἐγὼ πληρέστατα συμφωνῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος πρὸς ἐξελέγσειν τῶν γινόμενων πληρωμῶν. Ἐκ τῶν δημοσίων ἔργων ἐσχηματίσθησαν καὶ σχηματίζονται περιουσίαι. Πιθανώτατα οἱ ὀπαλλήλοι οὔτοι νὰ μὴ εἶνε ἐκ τῶν τακτικῶν τοῦ τμήματος τούτου, ἀλλ' ἐκ τῶν πληρωνομένων ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν δημοσίων ἔργων. Τὸ δημοσίον τῆς Νήσου φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς δαπάνης τῶν 10,000 ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἔργα πολὺ ἀνώτερα τῶν τελουμένων, διὰ καλῆς ὁμῶς χρήσεως καὶ ἐξελέγσεως, διότι ἔχει μόνον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ σταματήσωμεν τὰς καταχρήσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ τελειώσωμεν ἐγκαίρως τὰ δημοσία ἔργα. Ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐπισοπτεία εἰς διὰ τὰ δημοσία ἔργα, ὅτινα γίνονται σήμερον. Δὲν θέλω νὰ ἀπασχολῶ τὸν πολῦτιμον χρόνον τοῦ Συμβουλίου, εἰσερχόμενος εἰς λεπτομερείας διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὸ τμήμα τούτο. Ἀρκοῦμαι εἰς τὰς διαβεβαιώσεις, ὅς ὁ ἐντιμος Ἀρχιγραμματεὺς ἔδωκε σήμερον εἰς τὸ Συμ-

βούλιον, και ἐλπίζω νά ληφθῶσιν ὑ- δι
πὸ τῆς Κυβερνήσεως τὰ θέοντα μέ- τι
τρα, ὥστε νά μὴ εἰσέρχηται τὸ συμ- σι
βούλιον εἰς δυσσεύτους συζητήσεις, νι

Κονδύλιον Β.

Λασιέτης Εἶχον ζητήσει τὴν ἀ- ο
ναβολὴν τοῦ κονδυλίου τούτου, ἀλ- Ε
λὰ νομίζω ὅτι ἐλέχθησαν ἱκανὰ πε- τ
ρι αὐτοῦ. Τὸ μόνον δι.περ νομίζω θ
ὅτι μοὶ ἐπιβάλλεται εἶνε νά εὐχαρι- φ
στήσω τὴν Κυβέρνησιν διότι πα- ρ
ρουσιάζει τὸ κονδύλιον τοῦτο ἡῶξη-)
μένον κατὰ 2,000 Λ. Ἐλπίζω, ὅτι τ
κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, θὰ ἴδωμεν ρ
αὐθις αὐτὸ ἡῶξημένον, ὅπως δυνη- ε
θῶμεν ζωηρότερον νά εὐχαριστήσω- ε
μεν τὴν Κυβέρνησιν. ε

Φραγκοῦδης. Προκειμένου νά ε
ψηφισθῆ τὸ κονδύλιον τῶν 10,000 ε
διὰ δημόσια ἔργα· συνιστῶ θερμῶς ε
ὅπως συμπεριληφθῆ και τὸ διαμέ- ε
ρισμα Πάφου διὰ Δημόσια ἔργα, διό- ε
τι εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὡς πρὸς τὰ δημό- ε
σια ἔργα εἶνε λίαν ἡμελημένον. Ἀ- ε
πὸ τῆς κατοχῆς οὐδὲν ἔργον ἐπιτε- ε
λέσθη εἰς τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο. Εἶνε ε
ἀληθές ὅτι ἀπὸ ἔτους ἤρχισαν νά ε
χαράττωσι δρόμους τινὰς ἀπὸ Πά- ε
φου εἰς Λεμησοῦν και ἀπὸ Πάφου ε
εἰς Χρυσοχοῦν ἀλλ' ἀπὸ τότε οὐδὲν ε
ἔργον ἐπετελέσθη. Τολμῶ και αὐθις ε
νά κάμω θερμὴν σύστασιν, ὅπως ἡ ε
Κυβέρνησις μὴ . λησμονήσῃ τὸ δια- ε
μέρισμα ἐκεῖνο. ε

Λασιέτης. Εὐχαριστῶ τὸ ἔντιμον ε
μέλος τῆς Λεμησοῦ διότι μοὶ ὑπέ- ε
μνησεν ἐν καθήκον και ἀφοῦ βλέπω ε
ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει φιλήκοον τὸ ε
οὐς, παρακαλῶ νά κατασκευασθῶσι ε
γέφυραι τινες ἐν Μεσαορίᾳ και Καρ- ε
πασία ταύτοχρόνως δὲ και Ἀμμο-

χώστῳ, μὴ ἐξαιρουμένου, οὔτε τοῦ ἄνω οὔτε τοῦ κάτω διαμερίσματος τῆς Λάρνακος. Ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τοιούτων γεφυρῶν, πολλάκις διακόπτεται ἡ συγκοινωνία μεταξὺ πόλεων καὶ χωρίων, πολλάκις δὲ διακόπτεται καὶ ἡ ἐργασία αὐτῶν τῶν

γεωργῶν μὴ ὑπαρχόντων γεφυρῶν, ὅπως ὑπάγωσιν εἰς τὰ κτήματά των. Παρακαλῶ νὰ τεθῆ ὑπὸ σχέφιν καὶ τὸ ζήτημα τῆς στρώσεως ὁδῶν

εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἢ στρώσις τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ χωρίου Ὀρᾶς εἰς Λάρνακα εἶνε ἀναγκαιοτάτη ἢ στρώσις τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Λευκωνίχου καὶ Ἀκάνθοῦς εἶνε ἀναγκαιοτάτη ἐπίσης.

Κυριακίτιδος. Θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν νὰ τηρήσῃ ἀκριβεστέραν ἀναλογίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ἐν τῇ Νήσῳ. Εἶνε πράγματι λυπηρὸν ὅτι μέχρι τοῦδε ποιαύτη ἀναλογία δὲν ἐτηρήθη. Πᾶς ὅστις ἤθελεν ἐπισκεφθῆ τὰ διάφορα μέρη τῆς Νήσου, μετέβαινε δὲ καὶ εἰς Πάφον, θὰ ἀμφίβαλλεν ἂν τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν Κυβέρνησιν, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ὁδῶν. Εἶνε τὸ μόνον διαμέρισμα τὸ ὁποῖον ἤθελε προσφέρει περισσότερα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, παρὰ τὰ ἄλλα μέρη, ἔνεκα τῆς ποικιλίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, καὶ εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις

δὲν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν παραγωγὴν τοσοῦτου πλοῦτου.

Ἐν καιρῷ χειμῶνος πολλάκις ἡ συγκοινωνία διακόπτεται, ὥστε δὲν δύνανται νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὸ κωμοδικεῖον καὶ ἡ ἐργασία πολλάκις διακόπτεται. Εἶνε σύνηθες εἰς τὴν Πάφον ν' ἀργῶσι τὰ δικαστήρια δταν βρέχη. Εἶνε σύνηθες φαινόμενον ὁ ταχυδρόμος νὰ φθάνη 24 ὄρας μετὰ τὴν ὥ-

ρισμένην πρὸς δὲ βεβρεγμένος μέ-
χρι τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, διότι
τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο ἔχει τοὺς πε-
ρισσότερους ποταμούς καὶ τοὺς πε-
ρισσότερους χειμάρρους, καὶ οἱ δι-
αβάται ἀναγκάζονται νὰ προμη-
θεύωνται ἀπὸ τὰ πλησίον χωρία ἀν-
θρώπους ὅπως τοὺς βοηθήσωσι διὰ
κονταρίων νὰ διαβῶσι. Τὰ παρὰ-
πὸ τῆς Πάφου ἐναντίον τῆς Κυ-
βερνήσεως εἶνε πάρα πολλὰ, καίνο-
μιζω ὅτι ἔχουν μίαν βᾶσιν καὶ ἓνα
λόγον. Ὅταν οἱ Κυβερνώμενοι κυ-
βερνώωνται ὁδῶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνη-
σιν εἶνε φυσικὸν φαίνεται, νὰ παραβαί-
νωσι τοὺς νόμους. Ἐὰν ἡ Κυβέρ-
νησις ἐφρόντιζε νὰ ἐξυδύση περισ-
σότερα εἰς τὴν παιδείαν ἢ ὅσα ἐ-
ξοδεύει, καὶ, ἐὰν ἐξόδευε νὰ κάμνη
δρόμους πρὸς διευκώλυνσιν τῆς
συγκοινωνίας, ἢ θεοὺς τῶν κατοίκων
θὰ ἦτο καλλιτέρα. Ἀντὶ τούτου
ζητεῖ νὰ ἀφοπλίῃ τοὺς κατοίκους.

Κυρηνείας. Βλέπω ὅτι ἐφέτος
παρὰ τὸ σὺνηθὲς ἐμακρυγορήσαμεν
εἰς τὸ θέμα τοῦτο. Παρακαλῶ νὰ μοὶ
ἐπιτραπῆ νὰ εἶπω δύο μόνον λέξεις.
Λέγεται γενικῶς ὅτι ἡ πόλις Λευ-
κωσίας κεῖται εἰς τὸ κέντρον τῆς
Νήσου, ὅσον δηλαδὴ ἀπέχει ἀπὸ
τοῦ Ριζοκαρπάσου, τοσοῦτον ἀπέχει
καὶ μέχρι Πάφου. Ἦθελα παρακαλέ-
σαι τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμνη ἐν τα-
ξείδιον πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἐν ἑτερον
πρὸς δυσμὰς καὶ νὰ παραβάλη τοὺς
δρόμους τοῦ ἑνὸς μέρους πρὸς τοὺς
τοῦ ἄλλου καὶ νὰ κρίνη ἐν δικαιο-
σύνην περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὅσα μέρη ἐπεσκέφθην
πρὸς δυσμὰς οὐδεμίαν γέφυραν εἶδον.
Εἶδον μίαν μόνην ἀπὸ Λευκωσίας
εἰς Περικτερώναν. Ἐὰν λοιπὸν ἐντὸς
τῶν 14 ἐτῶν δὲν ἐφυλάχθῃ ἀναλο-

γία, θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν
νὰ φυλάξῃ τοιαύτην εἰς τὸ μέλλον
Ἡθαλοπολιτοῦ: Παρακαλῶ τὴν
Κυβέρνησιν νὰ ἀναβιβάσῃ τὸ διὰ
δημόσια ἔργα ποσὸν εἰς 20,000 Ἄ.
ὅπως δυνηθῆ νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ
τὰ διαμερίσματα.

Παραουξής. Καί ἐγὼ ἐξαιτοῦμαι ἀδειαν ὅπως εἶπω ὀλίγα ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ σκέψιν ζήτημα. Τὰ ἔντιμα προλαλήσαντα μέλη εἶπον νὰ κατασκευασθῶσι γέφυραι εἰς Λεμησσόν, Πάφον, Ριζοκάρπασον καὶ λοιπὰ μέρη. Ἐλησμονήθη ὁμοίως ἡ γέφυρα Πυρογίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λευκωσίας Λάρνακος, ἣτις παρασυρθεῖσα ὑπὸ τοῦ χειμάρρου, ἐπεσκευάσθη μόνον διὰ σανίδων. Ἡ σπουδαιότης τοῦ μέρους ἐν ᾧ εὑρίσκεται ἡ γέφυρα αὕτη, ἀπαιτεῖ ὅπως κατασκευασθῆ γέφυρα ὁποια ἢ παρὰ τὴν Μίαν Μηλιάν.

Ὁμῶν. Αἱ διάφοροι νήξεις αἵτινες ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Μελῶν τοῦ

Συμβουλτοῦ, ἠκούσθησαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς. Ἄλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἢ μόνον 10,000 - δὲν ἐπιχειρῶ δὲ νὰ σκιαγραφῆσω εἰς τὸ Συμβούλιον ὅποια ἔργα ἐτελέσθησαν.

Ἡ γέφυρα Πυρογίου δὲν εἶνε ὅσον ἢ τῆς Μιᾶς Μηλιάς κομψή, ἀλλ' εὑρίσκεται ἐν καλῇ καταστάσει.

Ρώσσοξ. Ἡ τελευταία φράσις τοῦ ἐντίμου μέλους εἶνε λίαν εὐφυῆς, πλὴν δὲν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Δημόσιον. Πρὸ ἐτῶν ἡ γέφυρα αὕτη ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, πέρυσι κατέρρευσε καὶ πολλάκις ἐκινδύνευσαν ἄνθρωποι καὶ ὁμοίως μᾶς λέγεται ὅτι ἡ γέφυρα αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐπισκευασθῆ ἀλλὰ νὰ μείνῃ ὡς ἔχει. Εἶνε γνωστὸν δι' οὐδεμιᾶς ἄλλης γεφύρας γίνεται τὴν συγκοινωνία ὅση δι' αὐτῆς καὶ ἐνᾷ ἐπὶ Τουρκίας ἡ γέφυρα ἦτο πολὺ καλλιτέρες, τῶρα γίνονται μόνον ἐμβαλώματα.

Οὐδεὶς ἀπαιτεῖ νὰ γείνη ἡ γέφυρα ὠραία, ἀλλὰ στερεά, ὥστε νὰ μὴ κινδυνεύουν οἱ διαβάται ἐν καιρῷ χειμῶνος καὶ θέρους ἀκόμη. Ἡ πεποιθήσις, ἣν ἔχει τὸ δημόσιον περὶ τῆς γεφύρας ταύτης ἀναγκάζει τοὺς διαβάτας νὰ δι-

έρχονται πεζῇ φοβούμενοι μὴ καταπέση
ἐκ τοῦ βάρους τῶν ἀμαξῶν. Ἡ ἀνάγκη
τῆς ἐπισκευῆς εἶνε τόσο ἐπείγουσα,
ὥστε οἱ διαβάται θὰ ὦσιν εὐχαριστημέ-
νοι νὰ πληρώνωσι καὶ διόδια καὶ νὰ ᾔνε
ἀσφαλεῖς. Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον ἡ
ιδέα αὕτη ὑπομειδᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν,
ἀλλ' ὁ κόσμος θὰ ἐπεθύμει νὰ πληρώ-
σῃ καίτοι διερχόμενος ἀσφαλῆς δι' αὐ-
τῆς. Ἐλπίζω ὅτι τὰ ὀλίγα ταῦτα θέ-
λουσι πείσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ κατα-
στήσῃ τὴν γέφυραν στερεάν ὡς ἄλλοτε.

Τὸ κονδύλιον ἐπιψηφίζεται.

(Ἐπεταὶ συνέχειᾳ συνεδριάσεως)